

459

VYHLÁŠKA

Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky

zo 16. októbra 2008,

**ktorou sa ustanovujú podrobnosti o postupe pri vyhlasovaní stavu núdze,
o vyhlasovaní obmedzujúcich opatrení pri stave núdze a o opatreniach zameraných
na odstránenie stavu núdze**

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky podľa § 14 ods. 10 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 112/2008 Z. z. ustanovuje:

§ 1

Vyhlasovanie obmedzujúcich opatrení pri stave núdze v elektroenergetike

(1) Opatrenia zamerané na predchádzanie stavu núdze a pri stave núdze v elektroenergetike (ďalej len „obmedzujúce opatrenia v elektroenergetike“) na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia vyhlasuje a odvoláva dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy vo verejnoprávnych hromadných oznamovacích prostriedkoch¹⁾ a následným telefonickým oznámením odberateľom pripojeným do prenosovej sústavy a dispečingom prevádzkovateľov distribučných sústav. Odberatelia pripojení do prenosovej sústavy realizujú obmedzujúce opatrenia v elektroenergetike na základe oznámenia dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy. Dispečing prevádzkovateľa distribučnej sústavy oznámi obmedzujúce opatrenia v elektroenergetike odberateľom pripojeným do distribučnej sústavy vrátane použitia systémov hromadného diaľkového ovládania. Odberatelia pripojení do distribučnej sústavy realizujú obmedzujúce opatrenia v elektroenergetike na základe oznámenia dispečingu prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

(2) Obmedzujúce opatrenia v elektroenergetike sú uplatňované ako

- a) plán obmedzovania spotreby,
- b) havarijný vypínací plán a
- c) frekvenčný vypínací plán.

(3) Plán obmedzovania spotreby určí obmedzenie spotreby elektriny odberateľom na základe obmedzujúcich odberových stupňov elektrického výkonu. Plán obmedzovania spotreby je obmedzujúcim opatrením v elektroenergetike, ktoré sa uskutočňuje pri nedostatku elektriny v prenosovej sústave a distribučnej sústave, ak nie je možné zabezpečiť jej dostatok. Plán obmedzovania spotreby je uvedený v prílohe č. 1.

(4) Jednotlivé obmedzujúce odberové stupne uvede-

né v prílohe č. 1 môžu byť uplatňované súčasne. Výkonovú náplň obmedzujúcich odberových stupňov určuje a aktualizuje dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy podľa vlastností systému prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy.

(5) Pre odberateľov, na ktorých sa vzťahujú obmedzujúce odberové stupne, je stanovené bezpečnostné minimum. Bezpečnostným minimom je najnižšia hodnota odoberaného výkonu, pri ktorej nebudú ohrozené životy a zdravie osôb, nedôjde k poškodeniu výrobných technologických zariadení a k škodám.

(6) Havarijný vypínací plán je obmedzujúcim opatrením v elektroenergetike, ktoré je prevádzkovateľom prenosovej sústavy a prevádzkovateľom distribučnej sústavy uplatňované pri náhlej výraznej nerovnováhe v sústave, ako aj pri likvidácii porúch v prenosovej alebo distribučnej sústave prerušením dodávky elektriny odberateľom, ak nie je možné použiť iné obmedzujúce opatrenia v elektroenergetike. Havarijný vypínací plán je uvedený v prílohe č. 2.

(7) Prerušenie dodávky elektriny odberateľom uskutoční dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľa distribučnej sústavy vypnutím vývodov v rozvodniach veľmi vysokého napätia a vysokého napätia s cyklickým vystriedaním vypnutia vývodov spravidla na dve hodiny od realizácie havarijného vypínacieho stupňa. Výkonovú náplň havarijných vypínacích stupňov stanovuje a aktualizuje dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

(8) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej sústavy sa pri realizácii prerušenia dodávky elektriny z dôvodu poklesu frekvencie pod 49 Hz riadia frekvenčným vypínacím plánom, ktorý je realizovaný automaticky použitím technických zariadení na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia. Stupne frekvenčného vypínacieho plánu stanovuje a aktualizuje dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy. Frekvenčný vypínací plán slúži na odľahčenie zaťaženia elektrizačnej sústavy pri predchádzaní stavu núdze a pri stave núdze, ako aj z príčin, ktoré súvisia s havarijným poklesom frekvencie. Frekvenčný vypínací plán je uvedený v prílohe č. 3.

¹⁾ § 3 písm. m), o) a p) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov.

§ 5 ods. 1 písm. l) zákona č. 16/2004 Z. z. o Slovenskej televízii v znení neskorších predpisov.

§ 5 ods. 1 písm. j) zákona č. 619/2003 Z. z. o Slovenskom rozhlase.

(9) Ak dochádza k havarijnému poklesu frekvencie pod 49 Hz, dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy, dispečingy prevádzkovateľov distribučných sústav a výrobcovia elektriny bezodkladne použijú všetky dostupné technické prostriedky na vyrovnanie výkonovej bilancie a udržanie frekvencie v predpísaných medziach, aby sa zabránilo veľkým škodám, ktoré by vznikli alebo by mohli vzniknúť narušením celistvosti sústavy.

(10) Frekvenčný vypínací plán je vykonávaný automaticky pomocou technických prostriedkov prevádzkovateľa prenosovej sústavy na obmedzenie spotreby, pričom prevádzkovatelia distribučných sústav a odberatelia umožňujú prevádzkovateľovi prenosovej sústavy osadenie týchto prostriedkov vo svojom zariadení a overovanie ich funkčnosti.

(11) Obnovu napájania spotreby elektriny odpojenej pôsobením technických prostriedkov vykonávajú dispečingy prevádzkovateľov distribučných sústav podľa pokynu dispečingu prevádzkovateľa prenosovej sústavy.

§ 2

Opatrenia zamerané na odstránenie stavu núdze v elektroenergetike

(1) Opatrenia na odstránenie stavu núdze sa vykonávajú ako osobitné postupy na obnovenie normálneho prevádzkového stavu prenosovej a distribučnej sústavy v čo najkratšom čase.

(2) Pri odstraňovaní stavu núdze dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľa distribučnej sústavy postupuje na základe plánu obrany proti šíreniu porúch, plánu obnovy po rozpade sústavy a podľa konkrétnej situácie v prenosovej sústave alebo distribučnej sústave.

§ 3

Vyhlasovanie obmedzujúcich opatrení pri stave núdze v plynárenstve

(1) Obmedzujúce opatrenia pri stave núdze v plynárenstve (ďalej len „obmedzujúce opatrenie v plynárenstve“) vyhlasuje a odvoláva na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia plynárenský dispečing vo verejnoprávnych hromadných oznamovacích prostriedkoch a pomocou prostriedkov dispečerského riadenia.

(2) Obmedzujúce opatrenia v plynárenstve na odstránenie rozdielu medzi zdrojmi a spotrebou plynu plynárenský dispečing vykonáva uplatnením

- a) obmedzujúcich odberových stupňov pre odberateľov so zmluvne dohodnutým ročným množstvom zemného plynu na obdobie 12 po sebe nasledujúcich mesiacov nad 633 MWh alebo nad 60 000 m³,
- b) obmedzujúcich vykurovacích kriviek pre odberateľov so zmluvne dohodnutým ročným množstvom zemného plynu na obdobie 12 po sebe nasledujúcich mesiacov nad 633 MWh alebo nad 60 000 m³,
- c) havarijného odberového stupňa pre všetkých odberateľov.

(3) Ak je na dané odberné miesto súčasne s ročnou zmluvou na obdobie 12 po sebe nasledujúcich mesiacov uzatvorená aj krátkodobá zmluva na obdobie najviac 11 po sebe nasledujúcich mesiacov so zmluvne dohodnutým množstvom zemného plynu menej ako 633 MWh alebo 60 000 m³, určí konkrétne obmedzujúce odberové stupne a obmedzujúce vykurovacie krivky dodávateľ plynu.

§ 4

(1) Obmedzenie odberu plynu podľa obmedzujúcich odberových stupňov uplatňuje plynárenský dispečing pre odberateľov, u ktorých viac ako 50 % ročného odberu plynu nezávisí od vonkajšej teploty ovzdušia.

(2) Základným odberovým stupňom je odberový stupeň 3, podľa ktorého sa odber plynu uskutočňuje bez obmedzenia. Pre odberateľov so zmluvne dohodnutým množstvom zemného plynu nad 4 220 MWh alebo nad 400 000 m³ je základný odberový stupeň určený zmluvne dohodnutým odberom najväčšieho denného množstva plynu.

Pre ostatných odberateľov, na ktorých sa vzťahujú obmedzujúce odberové stupne, je základný odberový stupeň stanovený v množstve denného odberu.

(3) Obmedzujúce odberové stupne sú odvodené od základného odberového stupňa a znižujú zmluvne dohodnuté najväčšie denné množstvo plynu alebo znižujú denný odber.

(4) Pri obmedzujúcom odberovom stupni

- a) 5 odberatelia so zmluvne dohodnutým množstvom zemného plynu nad 4 220 MWh alebo nad 400 000 m³ znižujú odber plynu pod hodnotu základného odberového stupňa,
- b) 4 a 6 odberatelia so zmluvne dohodnutým množstvom zemného plynu nad 4 220 MWh alebo nad 400 000 m³ znižujú odber plynu pod hodnotu základného odberového stupňa, ale nad hodnotu bezpečnostného minima. Pri odberovom stupni 4 odberateľ, ktorému je stanovený odberový stupeň, prechádza na náhradné palivo do 8 hodín od vyhlásenia tohto odberového stupňa; pri odberovom stupni 6 odberateľ, ktorému je stupeň určený, prechádza na náhradné palivo nad 8 hodín, ale najneskôr do 24 hodín od vyhlásenia tohto odberového stupňa,
- c) 7 odberatelia so zmluvne dohodnutým množstvom zemného plynu nad 4 220 MWh alebo nad 400 000 m³ znižujú odber plynu pod hodnotu odberového stupňa 5, ale nad hodnotu bezpečnostného minima,
- d) 8 odberatelia so zmluvne dohodnutým množstvom zemného plynu nad 633 MWh alebo nad 60 000 m³ znižujú odber plynu na úroveň bezpečnostného minima,
- e) 9 odberatelia so zmluvne dohodnutým množstvom zemného plynu nad 633 MWh alebo nad 60 000 m³ znižujú odber plynu na nulu s výnimkou odberateľov zabezpečujúcich bezpečnosť, obranu a ochranu štátu, odberateľov zabezpečujúcich výrobu potravín dennej spotreby pre obyvateľov alebo spracúvajúcich potraviny, ktoré sa rýchlo znehodnocujú, odberateľov zabezpečujúcich prevádzku živočíšnej výro-

by s nebezpečenstvom uhynutia zvierat, odberateľov zabezpečujúcich prevádzku vodární, prevádzku čistiarní odpadových vôd, prevádzku asanačných zariadení a odberateľov zabezpečujúcich nevyhnutné potreby zdravotníckych zariadení a poskytovateľov zdravotnej starostlivosti; tieto kategórie odberateľov znižujú odber plynu na úroveň bezpečnostného minima.

(5) Obmedzujúce odberové stupne 4 a 6 môžu byť vyhlásené a môžu nadobudnúť účinnosť súčasne so základným odberovým stupňom alebo s obmedzujúcimi odberovými stupňami 5 a 7.

(6) Obmedzenie odberu plynu pri hroziacom nedostatku plynu je uskutočňované po vyhlásení obmedzujúcich stupňov pre odberateľov, na ktorých sa vzťahujú odberové stupne podľa odseku 4, okrem stupňov 8 a 9 a okrem havarijného odberového stupňa 10.

(7) Pre odberateľov, na ktorých sa vzťahujú obmedzujúce odberové stupne podľa odseku 4, je stanovené bezpečnostné minimum. Bezpečnostné minimum je najnižšia hodnota denného odberu plynu nevyhnutne potrebná na zaistenie bezpečnosti výrobných zariadení a obsluhy a na zamedzenie vzniku škôd. Bezpečnostné minimum je stanovené prednostne v absolútnej hodnote v merných jednotkách zemného plynu v m³ alebo vo výnimočných prípadoch v percentách zo základného odberového stupňa. Pri odbernom plynovom zariadení, pri ktorom nie je možné odber okamžite ukončiť alebo okamžite znížiť na hodnotu bezpečnostného minima, dodávateľ plynu dohodne s príslušnými odberateľmi časový posun v hodinách ako čas, ktorý je potrebný na ukončenie odberu alebo zníženie odberu. Časový posun v hodinách môže byť v rozmedzí 24 hodín.

(8) Pre odberateľov, u ktorých viac ako 50 % ročného odberu plynu nezávisí od vonkajšej teploty ovzdušia a ktorí zabezpečujú výrobu potravín dennej spotreby pre obyvateľov alebo spracúvajú potraviny, ktoré sa rýchlo znehodnocujú, pre odberateľov zabezpečujúcich prevádzku živočíšnej výroby s nebezpečenstvom uhynutia zvierat, pre vodárne, čistiarne odpadových vôd, asanačné zariadenia a pre nevyhnutné potreby zdravotníckych zariadení je bezpečnostné minimum stanovené na úroveň 95 % základného odberového stupňa.

(9) Havarijným odberovým stupňom je stupeň 10, pri ktorom je nulový odber plynu. Pri jeho vyhlásení je dodávka plynu prerušená pre všetkých odberateľov.

§ 5

(1) Obmedzenie odberu plynu vykurovacími krivkami je uplatňované pre odberateľov, u ktorých 50 % a viac ročného odberu plynu závisí od vonkajšej teploty ovzdušia.

(2) Základnou vykurovacou krivkou je prvá vykurovací krivka, pri ktorej odberateľ uskutočňuje odber plynu bez obmedzenia.

(3) Obmedzujúce vykurovacie krivky sú odvodené od základnej vykurovacej krivky a predstavujú zníženie

denného odberu plynu v porovnaní so základnou vykurovacou krivkou.

(4) Obmedzujúcimi vykurovacími krivkami sú:

- a) druhá vykurovací krivka, ktorá stanovuje znížený denný odber plynu vo vzťahu k základnej vykurovacej krivke takto:
 1. 100 % pre odberateľov so zmluvne dohodnutým množstvom zemného plynu do 4 220 MWh alebo do 400 000 m³ vrátane, pre zdravotnícke zariadenia a pre tepelné energetické zariadenia zabezpečujúce vykurovanie zdravotníckych zariadení,
 2. najviac 90 % pre tepelné energetické zariadenia zabezpečujúce vykurovanie bytov a pre objekty škôl,
 3. najviac 85 % pre ostatných odberateľov,
- b) tretia vykurovací krivka, ktorá stanovuje znížený denný odber plynu vo vzťahu k základnej vykurovacej krivke takto:
 1. 100 % pre odberateľov so zmluvne dohodnutým množstvom zemného plynu do 4 220 MWh alebo do 400 000 m³ vrátane, pre zdravotnícke zariadenia a pre tepelné energetické zariadenia zabezpečujúce vykurovanie zdravotníckych zariadení,
 2. najviac 80 % pre tepelné energetické zariadenia zabezpečujúce vykurovanie bytov a pre objekty škôl,
 3. najviac 70 % pre ostatných odberateľov.

§ 6

Štandardom bezpečnosti dodávok plynu je zabezpečenie bezpečnej a spoľahlivej dodávky plynu pre koncových odberateľov plynu v prípadoch

- a) prerušenia alebo obmedzenia dodávok plynu minimálne počas 10 týždňov v rozsahu 30 % z celkového súčtu denného objemu dodávky plynu na základe všetkých zmlúv o dodávke plynu pre koncových odberateľov plynu alebo zmlúv o nákupe plynu od výrobcu plynu alebo od dodávateľa plynu z územia Európskej únie alebo z územia tretích štátov,
- b) spotreby plynu v piatich po sebe nasledujúcich dňoch, počas ktorých sú namerané extrémne nízke vonkajšie teploty, keď priemerná denná teplota na vymedzenom území klesne pod mínus 12 °C,
- c) potreby pokrytia spotreby plynu na vymedzenom území vyvolanej vývojom nízkych vonkajších teplôt v období najchladnejšieho obdobia, ktoré sa vyskytlo za posledných 20 rokov predchádzajúcich danému roku v období od 1. októbra do 31. marca.

§ 7

Opatrenia zamerané na odstránenie stavu núdze v plynárenstve

(1) Opatrenia na odstránenie stavu núdze v plynárenstve sa vykonávajú ako osobitné postupy na obnovenie riadnej prevádzky prepravnej a distribučnej siete v čo najkratšom čase.

(2) Pri odstraňovaní stavu núdze postupujú prevádz-

kovatelia sietí podľa schválených havarijných plánov, pokynov plynárenského dispečingu a pokynov vlastného dispečingu.

(3) Prevádzkovateľ distribučnej siete na riešenie stavu núdze a predchádzanie stavu núdze zabezpečuje štandard bezpečnosti dodávok plynu pre odberateľov plynu v domácnostiach²⁾ zásobami plynu v zásobníkoch. Dodávateľ plynu zabezpečuje na riešenie stavu núdze a predchádzanie stavu núdze štandard bezpečnosti dodávok plynu pre odberateľov plynu mimo domácností.³⁾ Koncový odberateľ plynu,⁴⁾ ktorý si zabezpečuje dodávky plynu z územia Európskej únie alebo z územia tretích štátov, si zároveň zabezpečuje štandard bezpečnosti dodávok plynu na riešenie stavu núdze a predchádzanie stavu núdze. Dodávateľ plynu pre odberateľov plynu mimo domácností a koncový odberateľ plynu, ktorý si zabezpečuje dodávky plynu z územia Európskej únie alebo z územia tretích štátov, môžu využiť na dosiahnutie štandardu bezpečnosti dodávok plynu najmä nástroje uvedené v prílohe č. 4.

§ 8

Touto vyhláškou sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe č. 5.

§ 9

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 206/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o postupe pri vyhlasovaní stavu núdze, o vyhlasovaní obmedzujúcich opatrení pri stavoch núdze a o opatreniach zameraných na odstránenie stavu núdze v znení vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 465/2006 Z. z.

§ 10

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. decembra 2008.

Lubomír Jahnátek v. r.

²⁾ § 2 písm. c) dvadsiaty piaty bod zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 2 písm. c) dvadsiaty šiesty bod zákona č. 656/2004 Z. z.

⁴⁾ § 2 písm. c) dvadsiaty štvrtý bod zákona č. 656/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

**Príloha č. 1
k vyhláske č. 459/2008 Z. z.****PLÁN OBMEDZOVANIA SPOTREBY**

1. Obmedzenie spotreby elektriny odberateľom je realizované na základe plánu obmedzovania spotreby obmedzujúcimi odberovými stupňami takto:
 - a) základný odberový stupeň vyjadruje normálny prevádzkový stav sústavy s vyrovnanou výkonovou bilanciou a potrebnou výkonovou rezervou,
 - b) obmedzujúci odberový stupeň 1 predstavuje zníženie odoberaného výkonu odberateľov zo sietí veľmi vysokého napätia a vysokého napätia s dohodnutou rezervovanou kapacitou vyššou ako 1 000 kW s realizáciou do 30 minút po vyhlásení a so súčasným zvýšením dodávaného výkonu dodávateľov na ich technické maximum,
 - c) obmedzujúci odberový stupeň 2 predstavuje zníženie odoberaného výkonu odberateľov zo sietí veľmi vysokého napätia a vybraných odberateľov zo sietí vysokého napätia s dohodnutou rezervovanou kapacitou vyššou ako 1 000 kW s realizáciou do 30 minút po vyhlásení a so súčasným zvýšením dodávaného výkonu dodávateľov na ich technické maximum,
 - d) obmedzujúci odberový stupeň 3 predstavuje zníženie odoberaného výkonu odberateľov zo sietí vysokého napätia s dohodnutou rezervovanou kapacitou od 150 kW do 1 000 kW vrátane s realizáciou do dvoch hodín po vyhlásení, ak nie je určený dlhší čas,
 - e) obmedzujúci odberový stupeň 4 predstavuje zníženie odoberaného výkonu vybraných odberateľov zo sietí vysokého napätia s dohodnutou rezervovanou kapacitou od 150 kW do 1 000 kW vrátane s realizáciou do dvoch hodín po vyhlásení, ak nie je určený dlhší čas,
 - f) obmedzujúci odberový stupeň 5 nariaďuje znížiť spotrebu elektriny odberateľom na najnižšiu dohodnutú úroveň odstavením odberných zariadení, ktoré možno odstaviť z prevádzky do jednej hodiny po vyzozumení, a znížiť odber elektriny ostatných zariadení na bezpečnostné minimum; odberatelia, ktorí nemajú určený obmedzujúci odberový stupeň 5, pri jeho vyhlásení znížia odber elektriny na bezpečnostné minimum,
 - g) obmedzujúci odberový stupeň 6 nariaďuje znížiť spotrebu elektriny odberateľom na najnižšiu dohodnutú úroveň odstavením odberných zariadení, ktoré možno odstaviť z prevádzky do ôsmich hodín po vyzozumení, a znížiť odber elektriny ostatných zariadení na bezpečnostné minimum; odberatelia, ktorí nemajú určený obmedzujúci odberový stupeň 6, pri jeho vyhlásení znížia odber elektriny na bezpečnostné minimum.
2. Obmedzenia odoberaného výkonu pri obmedzujúcich odberových stupňoch 1 až 4 sa uskutočňujú znížením dohodnutého výkonu v hodinovom diagrame zaťaženia odberateľov s registračným záznamom priebehu spotreby a znížením dohodnutých priemerných hodinových výkonov ostatných odberateľov o hodnotu výkonovej náplne týchto obmedzujúcich odberových stupňov.
3. Obmedzenia odberu elektrického výkonu pri obmedzujúcich odberových stupňoch 5 a 6 sú realizované znížením odoberaného výkonu na hodnotu bezpečnostného minima.
4. Rozsah výkonovej náplne obmedzujúcich odberových stupňov vzťahujúci sa na obmedzujúce stupne 1 až 4 pre každého odberateľa je najmenej 37 % z dohodnutej najväčšej rezervovanej kapacity. Uvedenú hodnotu obmedzenia možno rozložiť do väčšieho počtu obmedzujúcich odberových stupňov.
5. Obmedzujúce odberové stupne 5 a 6, pri ktorých dochádza k obmedzeniu dodávky elektriny až na hodnotu bezpečnostného minima, možno uplatniť po vyčerpaní všetkých možností riešenia stavu núdze.

**Príloha č. 2
k vyhláske č. 459/2008 Z. z.****HAVARIJNÝ VYPÍNACÍ PLÁN**

1. Prerušenie dodávky elektriny, ktoré je vykonávané ako obmedzujúce opatrenie v elektroenergetike pri náhlej výraznej nerovnováhe v sústave a pri likvidácii porúch v sústave, ak nie je možné použiť iné opatrenie, je realizované prostredníctvom havarijných vypínacích stupňov 21 až 30.
2. Pri použití havarijného vypínacieho stupňa 21 sú vypínané úseky elektroenergetických zariadení veľmi vysokého napätia a vysokého napätia v takom rozsahu, aby obmedzenie spotreby neprekročilo hodnotu 2,5 % ročného maxima zaťaženia príslušnej distribučnej sústavy.
3. Každý nasledujúci havarijný vypínací stupeň zahŕňa sumárnu hodnotu výkonu vypnutých zariadení odberateľov v predchádzajúcom stupni zvýšenú o hodnotu 2,5 % ročného maxima zaťaženia príslušnej distribučnej sústavy.
4. V jednotlivých havarijných vypínacích stupňoch je udávaná sumárna hodnota vypínaného výkonu vo vzťahu k hodnote ročného maxima zaťaženia príslušnej distribučnej sústavy v predchádzajúcom roku.

**Príloha č. 3
k vyhláske č. 459/2008 Z. z.****FREKVENČNÝ VYPÍNACÍ PLÁN**

1. Normálny prevádzkový stav elektrizačnej sústavy z hľadiska frekvencie je definovaný hodnotou frekvencie v rozsahu 49,8 až 50,2 Hz. Pri poklese frekvencie pod hodnotu 49 Hz dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo dispečing prevádzkovateľa distribučnej sústavy použije na riešenie porúch systémového charakteru systémové automatické frekvenčné odľahčovanie zaťaženia so stupňovitým pôsobením vo frekvenčnom pásme 48,1 až 49 Hz.
2. Počet frekvenčných stupňov, ich nastavenie a hodnota odpájaného zaťaženia na zamedzenie šírenia systémových porúch pri poklese frekvencie pod stanovenú hodnotu 49 Hz sú určené na základe systémových výpočtov poruchových režimov a v súlade s dohodami prevádzkovateľov prenosových sústav, s ktorými je národná prenosová sústava synchronne prepojená.
3. Pri výbere vedení zaradených do frekvenčných stupňov je potrebné zohľadniť bezpečnosť prevádzky zariadení odberateľov a prevádzkovú bezpečnosť prenosovej a distribučnej sústavy. Do frekvenčných stupňov odpájaného zaťaženia nebudú zaradené 110 kV a 220 kV vedenia rezervného napájania jadrových elektrární.
4. Na riešenie porúch na časti vymedzeného územia, hlavne v napájacích uzloch 110 kV s možnou výrobou elektriny, môže byť ako doplnok systémového automatického odľahčovania zaťaženia použité lokálne automatické frekvenčné odľahčovanie zaťaženia so stupňami aj pod hodnotu 48,1 Hz s podmienkou koordinácie nastavenia tejto hodnoty s výrobnami elektriny v danej lokalite.
5. Ak frekvencia naďalej klesá, nasleduje automatické frekvenčné odpájanie zariadení na výrobu elektriny na zabezpečenie ich úspešného prechodu na vlastnú spotrebu a na vytvorenie podmienok na urýchlenie obnovy normálneho prevádzkového stavu sústavy.

**Príloha č. 4
k vyhláske č. 459/2008 Z. z.****ZOZNAM NÁSTROJOV POUŽÍVANÝCH NA DOSIAHNUTIE
ŠTANDARDU BEZPEČNOSTI DODÁVOK PLYNU**

1. Pracovný objem plynu v zásobníku,⁵⁾
2. ťažobný výkon,⁶⁾
3. zabezpečenie kapacity v plynovodoch umožňujúcej odklonenie dodávok plynu do postihnutých oblastí,
4. pružnosť systému,
5. rozvoj prerušiteľného dopytu,
6. používanie alternatívnych rezervných palív v priemyselných zariadeniach a v zariadeniach na výrobu elektriny,
7. cezhraničné kapacity sietí,
8. spolupráca medzi prevádzkovateľmi prepravných sústav v susedných štátoch pri koordinácii dispečerského riadenia sietí,
9. koordinované dispečerské činnosti riadenia sietí medzi prevádzkovateľmi distribučných sústav a prevádzkovateľmi prepravných sústav,
10. výroba plynu na vymedzenom území,
11. pružnosť výroby plynu,
12. pružnosť dovozu plynu,
13. diverzifikácia zdrojov dodávok plynu,
14. dlhodobé zmluvy o dodávke plynu alebo dlhodobé zmluvy o nákupe plynu od výrobcu plynu alebo od dodávateľa plynu z členských štátov Európskej únie alebo z tretích štátov, ktorých platnosť je dlhšia ako 10 rokov,
15. investície do infraštruktúry pre dovoz plynu cez splyňovacie terminály a plynovody.

⁵⁾ § 26 ods. 10 písm. c) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 409/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom.

⁶⁾ § 26 ods. 10 písm. b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 409/2007 Z. z.

**Príloha č. 5
k vyhláške č. 459/2008 Z. z.**

**ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ ÚNIE**

Smernica Rady 2004/67/ES z 26. apríla 2004 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 12/zv. 3).